

BÁO CÁO

Thẩm tra dự thảo Báo cáo quyết toán ngân sách địa phương năm 2024

Kính gửi:

- Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh;
- Ủy ban nhân dân tỉnh.

Thực hiện chức năng nhiệm vụ theo quy định, Ban Kinh tế - Ngân sách báo cáo kết quả thẩm tra dự thảo Báo cáo Tổng quyết toán ngân sách địa phương năm 2024 kèm theo Công văn số 4274/UBND-TH₁ ngày 20/6/2025 của Ủy ban nhân dân tỉnh như sau:

1. Căn cứ pháp lý, sự cần thiết và thẩm quyền ban hành

Bộ Tài chính đã ban hành Văn bản số 4205/BTC-NSNN ngày 02/4/2025 hướng dẫn nguyên tắc xử lý tài chính, ngân sách nhà nước khi tổ chức lại đơn vị hành chính các cấp và xây dựng mô hình tổ chức chính quyền địa phương 02 cấp; theo đó, việc phê chuẩn quyết toán ngân sách địa phương năm 2024 phải hoàn thành trước ngày 30/6/2025. Ngoài ra, theo quy định tại khoản 2¹ Điều 69 Luật Ngân sách Nhà nước năm 2015 và điểm a² khoản 7 Điều 44 Nghị định số 163/2016/NĐ-CP ngày 21/12/2016 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Ngân sách nhà nước, việc Ủy ban nhân dân tỉnh gửi báo cáo quyết toán đến Ban Kinh tế - Ngân sách thẩm tra trước khi gửi Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh cho ý kiến và trình Hội đồng nhân dân tỉnh phê chuẩn là đúng thẩm quyền và phù hợp với tình hình thực tiễn hiện nay về tổ chức chính quyền địa phương hai cấp.

Báo cáo quyết toán ngân sách địa phương năm 2024 của Ủy ban nhân dân tỉnh đã được tổng hợp đầy đủ từ quyết toán ngân sách của các đơn vị dự toán cấp tỉnh và quyết toán ngân sách của cấp huyện, xã; số liệu quyết toán đã được Sở Tài chính thẩm định, đối chiếu xác nhận với Kho bạc Nhà nước. Quyết toán ngân sách địa phương năm 2024 trình Kỳ họp này, do yêu cầu về mặt thời gian nên số liệu quyết toán tại Báo cáo đang được cơ quan Kiểm toán Nhà nước tiến hành kiểm

¹ Ủy ban nhân dân gửi báo cáo quyết toán ngân sách địa phương đến Ban của Hội đồng nhân dân cùng cấp để thẩm tra; đồng thời gửi cơ quan tài chính cấp trên trực tiếp;

² Sở Tài chính thẩm định quyết toán ngân sách huyện đã được Hội đồng nhân dân cấp huyện phê chuẩn; thẩm định, xét duyệt quyết toán ngân sách các đơn vị dự toán cấp I thuộc cấp mình; tổng hợp, lập báo cáo quyết toán thu ngân sách nhà nước trên địa bàn tỉnh và quyết toán thu, chi ngân sách địa phương trình Ủy ban nhân dân cấp tỉnh để gửi Ban kinh tế - ngân sách của Hội đồng nhân dân cấp tỉnh để thẩm tra, đồng thời gửi Bộ Tài chính, Kiểm toán Nhà nước;

toán, chưa có kết luận chính thức và xác nhận tính đúng đắn, hợp pháp; bên cạnh đó, dữ liệu quyết toán của một số địa phương chưa khớp với dữ liệu hạch toán trên hệ thống Tabmis³. Vì vậy, đề nghị Ủy ban nhân dân tỉnh tiếp tục rà soát, cập nhật, hoàn chỉnh số liệu quyết toán ngân sách địa phương năm 2024 sau khi có số liệu chính thức theo kết luận của Đoàn Kiểm toán nhà nước⁴.

2. Về nội dung quyết toán ngân sách địa phương năm 2024

Ủy ban nhân dân tỉnh điều hành công tác thu, chi ngân sách nhà nước năm 2024 trong điều kiện tình hình chung của đất nước, của tỉnh còn nhiều khó khăn, thách thức nhưng với sự chủ động sáng tạo, linh hoạt của Ủy ban nhân dân tỉnh và việc triển khai quyết liệt của các ngành, cấp ủy, chính quyền địa phương, toàn tỉnh đã thực hiện các giải pháp điều hành và thực hiện dự toán thu, chi ngân sách kịp thời, bám sát quy định hiện hành.

2.1. Về số liệu thu, chi ngân sách địa phương năm 2024:

a) Thu ngân sách:

Theo báo cáo của Ủy ban nhân dân tỉnh: Tổng số quyết toán thu ngân sách nhà nước năm 2024 là 54.703 tỷ đồng, sau khi loại trừ số thu chuyển giao giữa các cấp ngân sách 12.767 tỷ đồng⁵ thì tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn là 41.936 tỷ đồng, bằng 142% so với dự toán HĐND tỉnh giao, bằng 153% dự toán Trung ương giao, tương đương với cùng kỳ năm 2023. Về nội dung này, đề nghị Ủy ban nhân dân tỉnh quan tâm một số vấn đề cụ thể như sau:

- Thu nội địa đạt 10.269 tỷ đồng (tăng 27% so với dự toán HĐND tỉnh giao, tăng 11,8% so với cùng kỳ). Nếu loại trừ tiền sử dụng đất, thu xổ số kiến thiết và số ghi thu, ghi chi⁶, thì nguồn thu dành cho chi thường xuyên tăng 5,3% so với cùng kỳ mới chỉ đạt cận dưới⁷ mức phấn đấu theo yêu cầu của Thủ tướng Chính phủ tại Chỉ thị số 21/CT-TTg ngày 10/6/2023 về xây dựng kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và dự toán ngân sách nhà nước năm 2024. Thu từ khu vực doanh nghiệp nhà nước do địa phương quản lý giảm 18% so với dự toán HĐND tỉnh giao (do một số doanh nghiệp lớn phát sinh thuế GTGT và TNDN thấp so với dự kiến⁸); số thực thu vào ngân sách của doanh nghiệp có vốn đầu tư nước

³ Do chuyển đổi dữ liệu trên hệ thống Tabmis khi tiến hành sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, xã.

⁴ Đoàn Kiểm toán nhà nước theo Quyết định số 742/QĐ-KTNN ngày 21/5/2025 của Tổng Kiểm toán nhà nước về việc kiểm toán ngân sách địa phương và báo cáo quyết toán ngân sách địa phương năm 2024 của tỉnh Hà Tĩnh hiện đang tiến hành kiểm toán, chưa có số liệu kiến nghị chính thức.

⁵ Tổng thu chuyển giao giữa các cấp ngân sách (tỉnh, huyện, xã) là 12.766.852 triệu đồng, gồm: Thu bổ sung từ ngân sách tỉnh (cho NS cấp huyện) 9.656.313 triệu đồng, thu bổ sung từ ngân sách cấp huyện (cho NS cấp xã) 3.010.545 triệu đồng, thu ngân sách cấp xã nộp lên (cho NS cấp huyện) 22.482 triệu đồng, thu ngân sách cấp huyện nộp lên (cho NS tỉnh) là 77.512 triệu đồng.

⁶ Đưa vào cân đối chi thường xuyên là 7.164.547/6.178.000 triệu đồng

⁷ Phấn đấu dự toán thu nội địa năm 2024 không kể thu tiền sử dụng đất, thu xổ số kiến thiết, tiền bán vốn nhà nước tại doanh nghiệp, cổ tức, lợi nhuận sau thuế và chênh lệch thu, chi của Ngân hàng Nhà nước bình quân cả nước tăng khoảng 5-7% so với đánh giá ước thực hiện năm 2023...

⁸ Công ty cổ phần xăng dầu đầu khí Vũng Áng thực hiện 36.000/43.000 triệu đồng (đạt 84%), công ty môi trường đô thị Hà Tĩnh thực hiện 4.500/6.500 triệu đồng (đạt 69%).....

ngoài giảm 862.594 triệu đồng, tương ứng giảm 44% so với dự toán HĐND tỉnh giao do chưa thu được khoản thu từ thanh tra thuế formosa 1.155.000 triệu đồng.

- Thu từ hoạt động xuất nhập khẩu chỉ đạt 82% dự toán (7.707/9.400 tỷ đồng), giảm mạnh so với năm trước.

- Thuyết minh số phát sinh thêm 289 tỷ đồng Thu bổ sung từ ngân sách trung ương trong kỳ bổ sung có mục tiêu so với dự toán Hội đồng nhân dân tỉnh.

- Thu chuyển nguồn toàn tỉnh là 12.203 tỷ đồng, cần đánh giá rõ nguyên nhân để có giải pháp mạnh mẽ cải thiện công tác lập, chấp hành dự toán và tăng cường kỷ luật tài chính trong triển khai, thực hiện.

b) Chi ngân sách:

Tổng số quyết toán chi ngân sách địa phương năm 2024 là 45.678 tỷ đồng ; sau khi loại trừ chi chuyển nguồn năm sau (11.152 tỷ đồng) và chi chuyển giao giữa các cấp ngân sách (12.766 tỷ đồng) thì số chi ngân sách địa phương còn lại là 21.759 tỷ đồng (Trong đó: NSTW bổ sung 11.091 tỷ đồng, chiếm 51%; phần còn lại được cân đối từ phần NSDP được hưởng theo phân cấp) bằng 107% dự toán HĐND tỉnh giao, tăng 9% so với cùng kỳ. Tuy vậy, qua rà soát cho thấy: Các khoản chi tại Phụ biểu 03 Quyết toán chi ngân sách địa phương năm 2024, một số khoản chi đối chiếu không khớp đúng⁹ với dự toán Hội đồng nhân dân tỉnh giao tại Nghị quyết số 142/NQ-HĐND ngày 08/12/2023; nguyên nhân chủ yếu do điều chuyển từ nhiệm vụ này sang nhiệm vụ khác và gộp bổ sung nhiệm vụ chi chuyển nguồn so với dự toán, song cần có báo cáo chi tiết. Đối với các khoản chi cụ thể, cần quan tâm một số nội dung sau:

- Chi đầu tư phát triển: 9.114 tỷ đồng (đạt 165% dự toán theo báo cáo; nếu theo số dự toán tại Nghị quyết số 142/NQ-HĐND đạt 195%), tăng cao so với các năm trước¹⁰; nguyên nhân tăng cao do tiền sử dụng đất vượt thu, và tính cả các khoản đầu tư chuyển nguồn từ năm trước chuyển sang. Việc tăng mạnh chi đầu tư cho thấy sự nỗ lực của UBND tỉnh trong việc thúc đẩy mạnh mẽ cho đầu tư kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội; cần có đánh giá cụ thể để điều hành ngân sách hiệu quả, nhất là khi lập dự toán cần phân định rõ các khoản chi đầu tư phát triển theo chương trình, dự án, ngành, lĩnh vực để từ đó giúp cho công tác thống kê, tính toán, dự báo nhằm lựa chọn cơ hội đầu tư ưu tiên, lợi thế, ngoài việc đảm bảo đầu tư cho an sinh xã hội

- *Chi thường xuyên*: 12.532 tỷ đồng, giảm nhẹ so với năm 2023 (13.206 tỷ), nhưng vẫn cao hơn các năm 2022 (11.986 tỷ) và 2021 (9.270 tỷ). Xu hướng

⁹ Như: Chi đầu tư phát triển dự toán HĐND tỉnh giao 4.615.719 triệu đồng nhưng tại phụ biểu là 5.522.969 triệu đồng; Chi thường xuyên dự toán HĐND tỉnh giao 13.417.558 triệu đồng nhưng tại phụ biểu là 14.367.693 triệu đồng; phần lớn các khoản chi theo lĩnh vực trong chi thường xuyên cũng chưa khớp đúng (chi quốc phòng, chi an ninh và trật tự an toàn xã hội, chi các hoạt động kinh tế, chi hoạt động của các cơ quan quản lý nhà nước, đảng, đoàn thể,...).

¹⁰ 2023: 7.648 tỷ; 2022: 6.845 tỷ; 2021: 6.215 tỷ

này cho thấy áp lực chi tiêu thường xuyên vẫn lớn, cần tiếp tục kiểm soát chặt một số khoản chi hành chính vẫn có khả năng tiết kiệm được.

- Chi chuyển nguồn: 11.152 tỷ đồng, tăng so với các năm 2021 (8.416 tỷ), 2022 (10.027 tỷ), nhưng giảm so với năm 2023 (12.203 tỷ). Tỷ lệ chi chuyển nguồn cao kéo dài nhiều năm đặt ra yêu cầu cần thiết có biện pháp khắc phục mạnh mẽ hơn. Qua báo cho thấy: Phần lớn trong số đó là chuyển nguồn chi đầu tư phát triển 4.313 tỷ đồng, chiếm 39%, việc này ảnh hưởng đến hiệu quả sử dụng vốn đầu tư từ ngân sách nhà nước ở các cấp ngân sách. Đề nghị Ủy ban nhân dân tỉnh tiếp tục chỉ đạo, đôn đốc các đơn vị, địa phương quyết liệt thực hiện các nhiệm vụ dự toán được giao, đặt chỉ tiêu giảm chi chuyển nguồn sang năm sau; chỉ đạo rà soát, đề xuất phân bổ các nguồn kinh phí chưa phân bổ chi tiết trong dự toán đầu năm để các đơn vị, địa phương chủ động thực hiện, hạn chế việc bổ sung dự toán sau ngày 30/9 hàng năm.

- Chi trả nợ gốc: 81.264 tỷ đồng, tăng so với năm 2023 (23.406 tỷ), 2022 (11.147 tỷ) và 2021 (8.512 tỷ). Việc tăng chi trả nợ gốc cần được quan tâm để đảm bảo khả năng vay lại của tỉnh trong kỳ trung hạn tới..

- Báo cáo quyết toán cũng chưa làm rõ đối với việc sử dụng quỹ dự trữ tài chính, dự phòng ngân sách cấp tỉnh.

2.2. Về kết quả thực hiện các cơ chế, chính sách do tỉnh ban hành:

Trong số 1.671 tỷ đồng dự toán ngân sách cho các Đề án, chính sách năm 2024, tỷ lệ giải ngân đạt 55%, trong đó có nhiều chính sách đã được bố trí kinh phí nhưng không giải ngân được hoặc tỷ lệ giải ngân rất thấp¹¹; một số chính sách ban hành nhưng không thực hiện được do không có đối tượng thụ hưởng¹². Nội dung này cần làm rõ nguyên nhân, đồng thời gắn trách nhiệm trong công tác xây dựng kế hoạch của từng chủ thể chưa sâu sát và thiếu tính khả thi, từ đó đưa ra các giải pháp cụ thể nhằm tăng tốc độ giải ngân, nhất là các chính sách hỗ trợ doanh nghiệp, nông thôn mới, chuyển đổi số, đào tạo nghề...,

2.3. Về việc thực hiện các kiến nghị của Kiểm toán nhà nước:

Các kiến nghị của Kiểm toán nhà nước từ năm 2023 trở về trước (74.993 triệu đồng) chưa được xử lý, giải quyết triệt để, nhất là thu hồi tạm ứng quá hạn và nghĩa vụ ngân sách từ doanh nghiệp giải thể. Mặc dù Ủy ban nhân dân tỉnh đã chỉ đạo quyết liệt để xử lý; tuy vậy, cần có giải pháp nghiêm để thực hiện kiến nghị của KTNN.

3. Kiến nghị, đề xuất

¹¹ Như nhóm chính sách y tế - dân số 20%; chính sách phát triển công nghiệp và tiểu thủ công nghiệp 20%; chính sách phát triển doanh nghiệp, hợp tác xã 22%; chính sách hỗ trợ hoạt động bảo vệ môi trường giai đoạn 2023-2025 theo Nghị quyết số 97/2022/NQ-HĐND ngày 15/01/2023...

¹² Như chính sách hỗ trợ thực hiện bố trí dân cư các vùng: thiên tai, đặc biệt khó khăn, biên giới, di cư tự do theo Nghị quyết số 114/2023/NQ-HĐND ngày 08/12/2023; chính sách khuyến khích, hỗ trợ, ưu đãi hành khách đi lại bằng xe buýt và đơn vị kinh doanh vận tải bằng xe buýt theo Nghị quyết số 53/2021/NQ-HĐND ngày 16/12/2021.

Từ những nhận xét, đánh giá nêu trên, Ban Kinh tế - Ngân sách đề nghị Ủy ban nhân dân tỉnh một số nội dung sau:

(1). Bổ sung, hoàn thiện báo cáo quyết toán ngân sách địa phương năm 2024 trình Hội đồng nhân dân tỉnh tại Kỳ họp chuyên đề (kỳ họp thứ 29) theo quy định tại khoản 3¹³ Điều 69 Luật Ngân sách Nhà nước năm 2015. Đồng thời, tiếp tục cập nhật, hoàn chỉnh số liệu quyết toán ngân sách địa phương năm 2024 sau khi có số liệu chính thức của cơ quan Kiểm toán nhà nước.

(2). Rà soát, xây dựng dự toán chi NSNN hằng năm cần cụ thể, chi tiết hơn theo quy định của Luật NSNN trên cơ sở phù hợp với tình hình thực tế của địa phương đơn vị góp phần giải ngân hết nguồn NSNN đã được phân bổ; phấn đấu giảm dần tỷ lệ chi thường xuyên, nhất chi hành chính, tăng tỷ trọng chi cho công tác đảm bảo an sinh xã hội và bổ sung cân đối tăng chi đầu tư phát triển; đồng thời ưu tiên bố trí kinh phí thực hiện các nhiệm vụ giáo dục - đào tạo, khoa học công nghệ, đổi mới, sáng tạo, chuyển đổi số.

(3). Chỉ đạo các đơn vị, địa phương thực hiện nghiêm các kết luận, kiến nghị của Kiểm toán nhà nước về kết quả kiểm toán ngân sách Nhà nước năm 2024.

Căn cứ các nội dung nêu trên, Ban Kinh tế - Ngân sách đề nghị Ủy ban nhân dân tỉnh nghiên cứu tiếp thu, bổ sung, thuyết minh, chỉnh lý số liệu để báo cáo cấp có thẩm quyền xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thường trực Tỉnh ủy, HĐND tỉnh (b/c);
- Các Ban HĐND tỉnh;
- Thành viên Ban KTNS HĐND tỉnh;
- Văn phòng Đoàn ĐBQH và HĐND tỉnh;
- Sở Tài chính;
- Lưu: VT, HĐ5.

**TM. BAN KINH TẾ - NGÂN SÁCH
TRƯỞNG BAN**

Nguyễn Thị Thuý Nga

¹³ Ủy ban nhân dân báo cáo Thường trực Hội đồng nhân dân cùng cấp quyết toán ngân sách địa phương để cho ý kiến trước khi trình Hội đồng nhân dân.